Nr. 38 (Należytość pocztowa opłacona ryczałtem) Lwów, piątek 17 lutego 1939 Rok 129

GAZETA LWOWSKA

WYCHODZI KAŻDEGO POWSZEDNIEGO DNIA POPOŁUDNIU

Ceny prenumeraty:
We Lwowie bez doręczenia do domu . . mies. zł. 2·—, kwart. 6·—
z dostawą do domu . mies. zł. 2·40, kwart. 7·—
Na prowincji z przesyłką pocztową . . . mies. zł. 2·40, kwart. 7·—
Zagranicą . . . . . . mies. zł. 5·—, kwart. 15·—

Numer telefonu REDAKCJI I ADMINISTRACJI 221-17.
Konto PKO Lwów № 504.044.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: LWÓW, UL. ZIMOROWICZA 15 I. p.

Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty.
Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.

CENA NUMERU 10 gr.

Ceny ogłoszeń:
Za 1 wiersz milimetr. (6½ cm. szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 30, w nadesłanem i w nekrologach gr. 50, w kronice, repertuar, dział gospodarczy, paski w tekście gr. 70, pod nagłówkiem na pierwszej stronie zł. 1·—. Tabelaryczne o 50 prc. drożej. Za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 10, kupno i sprzedaż słowo gr. 12, matrymonialne, korespondencje prywatne słowo gr. 20, dla poszukujących pracy gr. 5. Z zastrzeżeniem miejsc 25 prc. Zagraniczne o 50 prc. drożej.

Plenarne posiedzenie Sejmu.

Debata nad budżetem Min. Komunikacji.

Warszawa. 16. 2. (PAT). Wczorajsze plenarne posiedzenie Sejmu poświęcone było debacie szczegółowej nad preliminarzem budżetowym Ministerstwa Komunikacji.

Sprawozdawca pos. Jahoda Żółtowski po ogólnym wstępie o doniosłości zagadnienia komunikacyjnego podkreśla, że stan naszej komunikacji musi nas napawać troską.

Najpilniejsze potrzeby P. K. P., rozłożone na lat 5—10, wymagałyby przeszło 200 miln. rocznie. Plan inwestycyjny przewiduje na ten cel tylko po 70 miln. rocznie.

Pos. Barański apeluje do Ministra Komunikacji i do Ministra Skarbu, żeby w przyszłych budżetach na renowację i konserwację dróg położyć nacisk uzasadniony wagą tego zagadnienia.

Pos. Dziekoński omawia ciężką sytuację pracowników kolejowych.

Pos. Jaworski zaznacza, że wielką bolączką naszych kolei jest dział warsztatów kolejowych. Gospodarka tego działu daleka jest od doskonałości. Tabor, który pracował intensywnie przez całą zimę, na jesieni oddawany jest znów do użytku bez żadnych napraw i renowacyj.

Poważną pozycję w budżecie P.K.P. — 6.300,000 zł. stanowią nagrody. Kwestia rozdziału tych nagród budzi dużo zastrzeżeń i rozgoryczenia wśród szerokich warstw pracowników kolejowych.

Pos. Jabłoński, poruszając zagadnienia pracownicze, domaga się przyznania dodatków rodzinnych.

Pos. Zimny porusza sprawę uregulowania warunków pracy i płacy pracowników fizycznych.

Pos. Rudnicki twierdzi, że główną winą złego stanu kolei są biura personalne przy dyrekcjach kolejowych.

Te samodzielne biura personalne przy dyrekcjach kolejowych...

Min. Ulrych: „Nie ma samodzielnych biur personalnych. Trzeba opierać się na rzeczywistym stanie rzeczy. Są to biura dyrektorów kolei".

Pos. Rudnicki: „W kolejnictwie jak i na poczcie mamy coraz więcej sił niefachowych. Biura personalne tak w kolejnictwie, jak i na poczcie nie cieszą się sympatią pracowników. Szefowie personalni to ambasadorowie O.Z.N. (Liczne przerywania). Za dużo mamy polityki, a za mało fachowości. Gdyby było odwrotnie, stan naszego kolejnictwa nie byłby w tak złym stanie jak dziś. (Przerywania. Pos. Żyborski: Jest to demagogia, albo romanse).

Marszałek: Proszę nie przeszkadzać. Proszę p. posła o trzymanie się tematu.

Pos. Rudnicki: Gdy ustalano kandydatury wyborcze, to zajmująca się tym Komisja składała się z samych szefów personalnych. Głos:

a mimo to został pan posłem.

Jest to moja największa satysfakcja, iż mimo, że mój szef personalny żądał wycofania mojej kandydatury, odmówiłem i w wyborach przeszedłem. (Różne głosy z ław poselskich).

Pos. Rudnicki porusza jeszcze sprawę dysponowania funduszami na zapomogi. Twierdzi, że na święta Bożego Narodzenia naczelnicy Dyrekcji kolejowej lwowskiej otrzymali dodatek świąteczny, inni pracownicy nie. Ponieważ kredyty zapomogowe były już wyczerpane, zastanawiano się, skąd wzięto na to pieniędzy. Okazało się, że w grudniu referenci nie dostali dodatku referendarskiego, a więc powiadają, że dodatki dla naczelników zostały wypłacone z ich pieniędzy. Informacje te posiadam — oświadcza mówca — od wiarogodnych osób. Sprawa winna być gruntownie wyświetlona. (Min. Ulrych: Jeżeli to prawda). Uprzedzałem moich informatorów, że sprawa jest poważna i będzie niewątpliwie badana. Oświadczyli, że zeznania swe podtrzymują. Dlatego poruszam tę sprawę. (Min. Ulrych: Nie z trybuny — dopóki pan tego nie sprawdził). Moi informatorzy to poważni kolejarze. (Min. Ulrych: Ja to sprawdzę).

Pos. Sowa zgłasza rezolucję, wzywającą rząd do budowy linii Podhajce—Monasterzyska.

Pos. ks. Padacz porusza szereg bolączek pracowników kolejowych.

Pos. Łobodziński ubolewa, że Szczawnica dotąd nie ma komunikacji kolejowej.

Pos. Tarnawski wysuwa szereg postulatów jako przedstawiciel małorolnych wieśniaków ukraińskich.

Pos. Świętnicki jest zdania, że polityka taryfowa jest krępowana przez inne resorty.

Pos. Wawrzkowicz porusza sprawę budowy kolei Rzeszów—Kolbuszowa—Tarnobrzeg i wnosi o obniżenie ceny biletów miesięcznych.

Ze stenogramu dowiedziałem się, że w dyskusji ogólnej nad preliminarzem budżetowym, pos. Sanojca zapytywał, kto mnie upoważnił do zabierania głosu w obronie Witosa.

Marszałek: To nie należy do tematu dzisiejszej dyskusji. Jeżeli pan chce przemawiać w sprawie osobistej, to może się pan zapisać do głosu.

Pos. Wawrzkowicz: Wobec tego proszę o zapisanie mnie do głosu.

Pos. Ogrodnik podkreśla, że bolączką Wołynia jest brak dostatecznego połączenia kolejowego z Centralnym Okręgiem Przemysłowym i Zagłębiem Węglowym.

Pos. ks. Sandecki zwraca uwagę m. in. na konieczność wybudowania drogi na odzyskanych ziemiach poprzez Pieniny, przełom Dunajca, od Czerwonego Klasztoru do Szczawnicy.

Marszałek po tym przemówieniu zarządził przerwę do godz. 19-tej.

Obrady sejmowej Komisji inwestycyjnej.

Warszawa, 16. 2. (PAT) Wczoraj po południu odbyły się obrady sejmowej komisji inwestycyjnej. Głos zabrał sprawozdawca pos. Sikorski: Przedłożony projekt rządowy o dotacjach na FON i o inwestycjach z funduszów państwowych obejmuje tym razem okres trzyletni.

Wiadomo, jak olbrzymie są nasze potrzeby inwestycyjne.

Wydatki inwestycyjne państwa przekroczyły w ostatnim 15-leciu 7 miliardów,

nie licząc wydatków wojska i licznych mniej lub więcej upaństwowionych przedsiębiorstw. Na pokrycie inwestycyj służyły liczne pożyczki wewnętrzne i zewnętrzne. Niekiedy nawet na więcej, niż 10 proc. Wreszcie w r. 1936 został przedłożony jednolity plan inwestycyjny państwowych, który miał ustalić hierarchię potrzeb.

W lutym 1936 r. wielka narada gospodarcza, zwołana przez rząd ustaliła taką kolejność: 1) obrona narodowa, 2) efekty o rentowności bezpośredniej (koleje, elektrownie, gazownie itp.), 3) efekty o pośredniej rentowności (drogi lądowe i wodne, melioracje podstawowe, urządzenia dla usprawnienia obrotu płodami rolnymi itd.), 4) efekty socjalne dla złagodzenia bezrobocia (inwestycje miejskie, przemysł ludowy itd.).

Czteroletni plan z r. 1936 w wielkiej mierze już został zrealizowany. Wydatki inwestycyjne ze Skarbu Państwa w tym czteroleciu przekraczają łącznie z przewidywaniami na rok 1939/40 sumę 3 miliardów zł.

60 procent obecnego planu trzyletniego czyli sumę

1.200 miln. zł. przeznacza się na dotacje na F. O. N.

Plan cywilny obejmuje 800 miln. zł. Największe wydatki w tym dziale idą na

inwestycje komunikacyjne,

a mianowicie 210 miln. na koleje, 200 miln. na drogi lądowe, 75 miln. na drogi wodne. Prócz tego mają płynąć jeszcze na te inwestycje sumy z własnych środków P. K. P.

Wydatki 210 miln. zł. na koleje rozkładają się w pierwszej lini na rozbudowę i przebudowę węzłów kolejowych.

Z sum przeznaczonych na inwestycje drogowe przewiduje się przebudowę dróg, łączących Warszawę z najważniejszymi ośrodkami kraju i z zagranicą.

Trzecią pozycję w dziedzinie resortu Min. Komunikacji stanowią inwestycje wodno-komunikacyjne. W przyszłym roku dokończone być mają zapory i zakłady wodno-elektryczne na Dunajcu w Rożnowie i Czchowie, oraz przewiduje się budowę zakładu wodno-elektrycznego przy zaporze na Sole w Porąbce.

Z planu inwestycyjnego i Funduszu Pracy przewiduje się: 1) budowę wielkiej drogi wodnej Zagłębie Węglowe — C. O. P., 2) kontynuowanie zabudowania górskich potoków w dorzeczu górnej Wisły, 3) regulacja Wisły na małą wodę od ujścia Dunajca do Sandomierza i kontynuowanie koncentracji środkowej Wisły dla celów żeglugi, ochrona wałów i budowa portów śródlądowych, wreszcie 4) kontynuowanie budowy i przebudowa kanału królewskiego. Wyłącznie z kredytów Funduszu Pracy ma się dokonywać budowa kanału Gopło, Warta i budowa zakładu wodno-elektrycznego w Turniszkach na Wilii.

Inwestycje w zakresie Ministerstwa Przemysłu i Handlu, w łącznej sumie 115 miln. zł. obejmują wydatki na e-

(Dalszy ciąg na stronie 3-ciej).

Współpraca polsko-czeska
w zwalczaniu dywersji na pograniczu.

Katowice, 16. 2. (PAT) Dnia 14 bm. przybył do Katowic czeski generał dywizji Hrabczyk i odbył z wojewodą śląskim dr Grażyńskim konferencję w sprawie wzajemnej współpracy w zakresie zwalczania dywersji na pograniczu polsko-czeskowackim. Na konferencji tej ustalono zasady wzajemnej współpracy władz policyjnych w tym zakresie.

W toku rozmowy gen. Hrabczyk poruszył sprawę wysiedleń masowych i indywidualnych oraz niektóre kwestie mniejszościowe. Rozmowy toczyły się w duchu wzajemnej życzliwości.

„Wybory" do Sejmu na Rusi Podkarpackiej.

Ungwar, 16. 2. (PAT) Pierwsze wiadomości o niedzielnych wyborach do sejmu na Rusi Podkarpackiej donoszą, że „wybory" te odbyły się w atmosferze niesłychanego teroru moralnego i fizycznego.

Według sprawdzonych informacyj, w miejscowości Strabiczewo k. Wielkich Luczek

żandarmeria pod bagnetami spędzała chłopów do lokalu wyborczego,

gdzie koło urny czuwali zakonspirowani członkowie „Siczy", którzy odbierali chłopom koperty i wkładali do nich karty wyborcze z napisem „tak" i wrzucali je do urny.

Ungwar, 16. 2. (PAT) Wedle wiadomości z Irszawy na Rusi Podkarpackiej, został tam

aresztowany i osadzony w obozie koncentracyjnym b. prezes karpatoruskiej partii „Awtonomnij Zemledielskij Sojuz" (kurtiakowcy) Jerzy Bence.

Bence stał na czele tej partii po aresztowaniu jej przywódcy b. premiera karpatoruskiego A. Brodija, aż do czasu rozwiązania jej przez rząd Wołoszyna i odgrywał dużą rolę polityczną na Rusi Podkarpackiej.

W Swalawie aresztowano równocześnie sekretarza tejże partii Sływkanycza.

Wiadomości bieżące.

16 LUTEGO — **Czwartek**

Julianny p..
Jutro: Konstancji
Wschód słońca 7·04
Zachód „ 16·38

TEATR WIELKI.
Czwartek godz. 19.30 „Lakme“ opera.
Piątek godz. 19.30 „To więcej niż miłość“
Sobota godz. 19.30 „Cyganeria“ opera.
Niedziela godz. 15.30 „Świętoszek“. — Godz. 19.30 „To więcej niż miłość“.
Poniedziałek godz. 18 „Świętoszek“.

TEATR ROZMAITOŚCI.
Nieczynny.

KINOTEATRY.
APOLLO ul. Chorążczyzny 7: „Dziś wieczór u Ritza“.
BAŁTYK pl. Strzelecki: „Przygody Robin Hoode“.
BAJKA ul. Zielona: „Paweł i Gaweł“.
CASINO Legionów 5: „Maria Antonina“
CHIMERA ul. Akademicka 7: „Głos matki“.
EMPIRE ul. Legionów 5: „Pola Elizejskie“.
EUROPA ul. Akademicka: „Konflikt“.
KOPERNIK Kopernika 9: „Mściciele“.
MARYSIENKA pl. Smolki: „Serce matki“.
MIRAŻ pl. Mariacki 10: „Gehenna“.
MUZA ul. 3-go Maja: „Cztery siostry“.
PALACE ul. Legionów 1: „Moi rodzice rozwodzą się“.
PAX ul. Franciszkańska 1a: „Olimpiada“
RAJ pl. Mariacki: „Strachy“.
ROXY Kętrzyńskiego 56: „Pobożne kłamstwo“ z Polą Negri.
STYLOWY ul. Szaszkiewicza 5: „Przygoda we dwoje“ i rewia.
ŚWIATOWID, ul. Kuszewicza: „Statek niewolników“ oraz „Pasażerka na gapę“.
TON pasaż Mikolascha: „Biały motyl“ oraz „Alarm na morzu“.
UCIECHA pasaż Mikolascha: „Córka Szanghaju“ i rewia.

— **OPERA „LAKME“ W TEATRZE W.** Dzisiaj, 16 bm. dana będzie opera „Lakme“ Delibesa. W tytułowej roli wystąpi znakomita śpiewaczka scen polskich i zagraniczn. Ada Sari. Dalszą obsadę stanowią: Halińska, Hinglerówna, Popowiczówna, Demetrowicz, Martini, Szymanowicz i Wraga w swej doskonałej roli Milakanty. Przy pulpicie kapelmistrzowskim znakomity dyrygent W. Bierdiajew. Reżyseria A. Ułuchanowa. W sobotę, 18 bm. wystawiona zostanie opera Pucciniego „Cyganeria“ z p. Cywińską w roli Mimi, oraz z udziałem: Czepielówny, Badescu, Dolnickiego, Wragi, S. Romanowskiego, Tarnawskiego i J. Romanowskiego. Dyrygent J. Lehrer.

— **WALERIAN BIERDIAJEW I LEOPOLD MUENZER W FILHARMONII LW.** We wtorek, 21 lutego o godzinie 8.45 wieczorem odbędzie się w Teatrze Wielkim koncert Filharmonii lwowskiej, którym dyrygować będzie znakomity dyrygent W. Bierdiajew. Solistą koncertu będzie fenomenalny nasz pianista, ulubieniec publiczności lwowskiej prof. L. Muenzer

— **„TO WIĘCEJ NIŻ MIŁOŚĆ“,** doskonała sztuka Bus-Feketego, dana będzie w Teatrze W. jutro tj 17 bm. o 7.30 wiecz. z udziałem pp.: N. Karasińskiej, T. Sucheskiej, St. Daczyńskiego i J. Machalskiego w rolach czołowych. Reżyseria dyr. M. Szpakiewicza.

— **„ŚWIĘTOSZEK“ MOLIERA Z B. SAMBORSKIM W TEATRZE W.** W niedzielę 19 bm. o 3.30 popoł. oraz w poniedziałek 20 bm. o 6 wiecz. dany będzie w Teatrze W. „Świętoszek“ Moliera z B. Samborskim w roli tytułowej. Ceny miejsc zniżone.

KOMUNIKATY.

— **TRAGEDIA AJSCHYLOSA W TEATRZE WYOBRAŹNI.** Z bogatej twórczości Ajschylosa, która obejmowała 90 utworów dramatycznych, zachowało się zaledwie 7 tragedii, a wśród nich trylogia, która zwała się „Oresteją“. Odegrano ją po raz pierwszy w teatrze ateńskim w r. 458 przed Chrystusem. Przedstawiała tragiczne dzieje Orestesa, syna Agamemnona, wielkiego wodza z czasów Wojny Trojańskiej.

Polskie Radio, które niejednokrotnie już zaznajamiało słuchaczy z repertuarem klasycznym, wystawiając zradiofonizowane Dialogi Platona, „Powrót Odyssa“, „Ifigenię“ i inne, wystawia tym razem 16 bm. o 21-ej drugą część trylogii Ajschylosa „Ofiarnice“. Audycję opracował i słowem wstępnym opatrzył prof. USB. St. Srebrny.

— **KONCERT** słynnego skrzypka Ryszarda Odnoposofa odbędzie się jutro w piątek w sali Polskiego Tow. Muzycznego. Sztuka odtwórcza Odnoposofa stoi pod każdym względem wysoko, sztuka to nieskazitelna technicznie, dźwiękowo i muzycznie. Słuchacze znajdą w grze tego artysty wysoką kulturę umysłu i serca. Program bogaty i urozmaicony zadowolni wymagania najszerszych sfer. Akompaniuje Dr. Edward Steinberger.

— **Z POWODU ŚMIERCI OJCA ŚW.** zapowiedziany przez Zjednoczenie Jazłowieckie na dzień 20 bm. w hotelu George'a Wieczór karnawałowy nie odbędzie się.

— **CECH MISTRZÓW PIEKARZY** we Lwowie zawiadamia, że od dnia 16 bm. obniżył cenę chleba pszenno-żytniego tzw. luksusowego z 42 gr. na 40 gr. za 1 kg. w sprzedaży detalicznej.

KIEDY ZAPŁACISZ DANINĘ NA POMOC ZIMOWĄ? BEZROBOTNI CZEKAJĄ I GŁODUJĄ!

Budżet Ministerstwa Rolnictwa

na senackiej Komisji budżetowej.

Warszawa. 16. 2. (PAT). Senacka Komisja budżetowa prowadziła wczoraj debatę nad budżetem Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

Sprawozdawca sen. Kamiński omówił obszernie sytuację w rolnictwie, zwracając m. in. uwagę, że źle zorganizowana politycznie i gospodarczo wieś nie umie obronić swoich interesów.

W dalszych wywodach omówił referent zagadnienie opłacalności w rolnictwie, zaznaczając, że palącym jest zagadnienie zorganizowania rynku wewnętrznego

Mówiąc o sprawie reformy rolnej sen. Kamiński podkreśla, że minęły już czasy wielkich parlamentarnych bojów o reformę rolną. Dziś ją stopniowo realizujemy w granicach naszych możliwości.

Nic już nie powstrzyma procesu przechodzenia ziemi z rąk wielkiej własności do mniejszej.

Jeśli chodzi o gospodarkę lasów państwowych, to referent wskazał m. in. na wzrost dochodowości lasów państwowych w ostatnich latach.

Sprawa uprzemysłowienia gospodarki leśnej i lasów państwowych jest zagadnieniem nie cierpiącym zwłoki.

Po sprawozdawcy przemówił minister Rolnictwa i R. R., Juliusz Poniatowski.

Przemówienie min. Poniatowskiego.

Wielkie i wszechstronne znaczenie gospodarstwa rolnego w całokształcie gospodarstwa narodowego jest rzeczą znaną i bezspornie stwierdzoną. Wydaje mi się rzeczą słuszną, żeby po istnieniu dwudziestoletnim Państwa polskiego, zdać sobie sprawę z dynamiki produkcji i zaopatrzenia rynku ze strony rolnictwa.

Sądzę, że interesującym tematem będzie sprawa rozwoju naszej produkcji rolniczej. Zdajemy sobie sprawę, że **rolnictwo musi aprowizować ludność zarówno w czasie pokoju, jak i wojny.**

Chcielibyśmy widzieć rezerwy w postaci znacznych porcyj eksportowych, które w razie potrzeby mogą być zużytkowane wewnątrz kraju i

Porównując cele, które gospodarstwo narodowe może produkcji rolniczej postawić, równie w czasie pokoju, jak i w czasie wojny, sądzę, że **MOŻEMY ZE SPOKOJEM PATRZEĆ W PRZYSZŁOŚĆ,** o ile dalej będziemy zwiększać produkcję, znajdującą łatwiejszy zbyt.

Należy wskazać na pewne zbieżności, zachodzące między zjawiskiem dobrego rozwoju produkcyjnego w innych dzielnicach a zjawiskiem postępu w naprawie struktury rolnej. Mimo istnienia na terenie Małopolski Wschodniej bardzo wielkich potrzeb regulacyjno - agrarnych, jest to teren, który dotychczas w komasacji prawie nie wziął udziału. Na przeszło 5 milionów ha skomasowanych gruntów, Małopolska skomasowała dotychczas 70 tys. ha. W zakresie parcelacyjnym i pomnożenia stanu posiadania drobnych gospodarstw pozostała ona w tyle. Proces parcelacyjny przeszedł tam w formach najbardziej nieregularnych.

Stan pewnego opuszczenia rąk, niewiary w to, że własnym wysiłkiem rolnika, jak i jego zorganizowanych zrzeszeń, można było dużo w rzeczywistości zmienić, musi na tym terenie doszczętnie minąć.

Mamy zresztą pierwsze przejawy zasadniczego zwrotu.

Zwiększonym wysiłkom Małopolski musi przyjść w sukurs powiększona pomoc Państwa.

Gospodarstwo narodowe stawia również szereg wymagań w zakresie wymiany handlowej. Wartość wywozu rolniczego w ostatnim roku określa się na ca 600 milionów złotych. Produkty rolnicze w tej sumie stanowią 310 milionów. Nie ma bardziej aktywnej pozycji w naszym bilansie handlowym, jak zespół produktów hodowlanych.

Rozwój produkcji rolnej sprostał potrzebom eksportowym „przy równoczesnym pokryciu zwiększonego spożycia wewnętrznego. Jeżeli nie możemy liczyć na zbyt wysokie ceny rolnicze, jeśli chcemy być konkurencyjni na rynku zagranicznym, to szukać należy

zapewnienia opłacalnej produkcji rolnictwu przez skoncentrowaną uwagę na odcinku kosztów produkcji.

Gospodarstwo narodowe winno zapewnić rolnictwu zaopatrywanie się w artykuły produkcyjne i konsumpcyjne na poziomie zdolności nabywczej wsi.

DEPESZE HOŁDOWNICZE DO NACZELNEGO WODZA OD PEOWIAKÓW I KAPELANÓW PRAWOSŁAWNYCH

Warszawa, 16. 2. (PAT) Marszałek Śmigły-Rydz otrzymał depeszę, w której wszyscy kapelani prawosławni z Wilna, zebrani na rekolekcjach, składają Naczelnemu Wodzowi wyrazy hołdu i zapewnienia o wytężonej pracy dla dobra Ojczyzny i potęgi wojska.

Warszawa, 16. 2. (PAT) Pan Marszałek Śmigły-Rydz otrzymał depeszę, w której walny zjazd Koła Związku Peowiaków powiatu kieleckiego na posiedzeniu w dniu 12 b. m. składa Panu Marszałkowi wyrazy żołnierskiej czci i hołdu wraz z meldunkiem realizowania Jego wielkiego hasła podźwignięcia Polski wzwyż.

JAPOŃCZYCY UMACNIAJĄ SIĘ NA WYSPIE HAINAN

Szanghaj, 16. 2. (PAT) Wojska japońskie, które wylądowały we wtorek na południowym wybrzeżu wyspy Hainan, zajęły dziś port Yulin jest to największy port na wyspie, do którego schodzić mogą okręty o wyporności 3 tys. ton. Słaby opór wojsk chińskich został szybko przełamany akcją japońskich samolotów bombowych. Desant japoński na południowym wybrzeżu Hainan poniósł bardzo nieznaczne straty.

Tokio, 16. 2. (PAT) Agencja Domei donosi: Desant japoński zajął dziś o południowej porze części wyspy Hainan miasto Aihsien, stolicę prefektury, oddalone mniej więcej o 100 km na północny zachód od portu Yulin.

Program radiowy.

Piątek, 17 lutego.

Lwów. Godz. 6.57: Audycja poranna. 11: Audycja dla szkół. 11.57: Sygnał czasu. 12.03: Audycja południowa. 14: Gaz. inf. w jęz. ukr. 14.10: Płyty. 14.30: Recytacja prozy. 14.50: Giełda. 15: Audycja dla młodzieży. 15.20: Poradnik sportowy. 15.30: Muzyka obiadowa. 16: Dziennik popołud. 16.08: Wiad. gosp. 16.20: Audycja dla chorych. 16.35: Recital fortepianowy. 17: „Nasze sprawy“. 17.15: Recital wiolonczelowy. 17.50: Koncert Lwow. Chóru Akad. 18.30: „Miłość, dar nieba zbyt drogi“ kurant staroświecki. 19: Trans. z Zakopanego. 19.15: Koncert rozrywkowy. 20.40: Audycje informacyjne. 21: „Loteria“ opera. 22: Szkic literacki. 22.15: Płyty.

Giełda z dnia 16 lutego.

WARSZAWA — GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Dewizy: Belgia 89.67, Berlin 213.07, Gdańsk 100.25, Amsterdam 285.47, Kopenhaga 111.28, Londyn 24.93, N. Jork 5.31 1/4, kabel 5.31 1/2, Oslo 125.22, Paryż 14.09, Praga 18.16, Sztokholm 128.37, Zurych 120.60. Mediolan 27.92, Helsingfors 11.00, Montreal 5.28 1/4.

Tendencja nieco mocniejsza.

Papiery: 4 i pół wewnętrzna 66.50, 3 inwest. 1 em. 90.00, 3 inwest. 2 em. 91.00, 5 kolejowa 67.75, 4 prem. dolar. 43.75, 4 konsolidac. 68.00.

Akcje: Bank Polski 130.50, Siła i światło 75.00, Węgiel 38.75, Ostrowiec 77.50, Starachowice 59.00, Zieleniewski 84.25, Żyrardów 66.00.

Dymisja premiera Imredy'ego.

Budapeszt, 16. 2. (PAT) Premier Imredy oświadczył na zgromadzeniu stronnictwa rządowego, iż POWODEM JEGO DYMISJI BYŁO STWIERDZENIE OPOZYCJI, ŻE JEDNA Z JEGO PRABABEK, ŻYJĄCA W EPOCE NAPOLEONA I, BYŁA ŻYDÓWKĄ.

Premier podkreślił, że uważa uprawianą przez siebie politykę za słuszną i konieczną dla kraju./ Stronnictwo pożegnało Imredy'ego serdecznie, zapewniając, iż pozostanie wierne prowadzonej od 6 lat polityce.

Budapeszt, 16. 2. (PAT) **Węgierska Agencja Telegraficzna donosi oficjalnie:**

Wczoraj o godz. 9.30 odbyło się posiedzenie rady ministrów, na którym, na wniosek prem. Imredy'ego postanowiono złożyć na rece regenta dymisję gabinetu. Po zakończeniu posiedzenia Imredy przyjęty został na audiencji przez regenta i złożył dymisję. Regent przyjął dymisję i powierzył gabinetowi dalsze tymczasowe prowadzenie resortów.

Niezdecydowane stanowisko Anglii

w sprawie uznania rządu gen. Franco.

Londyn, 16. 2. (PAT) Wczoraj przed południem odbyło się posiedzenie Rady gabinetowej, poświęcone sprawie uznania rządu gen. Franco.

W tutejszych kołach politycznych twierdzą, że na posiedzeniu tym premier Chamberlain miał oświadczyć, iż w sprawie tej nie zapadła dotychczas żadna decyzja.

Londyn. 16. 2. (PAT). Premier Chamberlain udzielając odpowiedzi na interpelację posła Labour Party Hendersona, stwierdził, że rząd brytyjski życzy sobie bardzo, aby konflikt w Hiszpanii zakończył się bez dalszego rozlewu krwi i w tym celu utrzymuje kontakty z obydwoma stronami na wypadek, gdyby która z nich potrzebowała pomocy brytyjskiej w dziedzinie mediacji.

Rząd brytyjski nie uważa jednak za rzecz wskazaną brać obecnie na siebie odpowiedzialność przez jakiekolwiek sprecyzowanie warunków zakończenia konfliktu.

Paryż. 16. 2. (PAT). Według nadeszłych tu wiadomości rząd republikański na zebraniu we wtorek bież. tygodnia, odbytym w Madrycie, uchwalił apel do wojska i ludności cywilnej. Apel wzywa do **stawienia oporu aż do chwili uzyskania warunków pokoju,** zapewniających niezależność kraju. Wskazuje się tu jako moment szczególnie charakterystyczny, iż po raz pierwszy w tego rodzaju apelu nie ma mowy o walce aż do zwycięstwa.

Podczas obrad rządu, Madryt był bombardowany. Nalot ten pociągnął za sobą liczne ofiary w ludziach. Wpłynęło to na **wzmocnienie się wrogich nastrojów ludności w stosunku do przywódców rządu republikańskiego i gen. Miaja** z powodu bezcelowego przewlekania walk. Powrót członków rządu do Madrytu podyktowany został podobno chęcią ZAPOBIEŻENIA WYSTĄPIENIOM PRZECIWKO RZĄDOWI I AKTOM NIESUBORDYNACJI.

Codziennie odbywa się **ROZSTRZELIWANIE GRUP MIESZKAŃCÓW OSKARŻONYCH O WYSTĄPIENIA PRZECIWKO WŁADZOM.**

Wszyscy oficerowie łącznie z płk. Casado, którzy podczas rady wojennej wypowiedzieli się na rzecz wszczęcia rokowań z władzami narodowymi zostali przeniesieni na inne stanowisko.

Paryż, 16. 2. (PAT) Minister spr. zagranicznych Hiszpanii republikańskiej Del Vayo przybył wczoraj z Madrytu do Paryża, gdzie bezzwłocznie po przyjeździe odbył konferencję z premierem Azaną.

Paryż. 16. 2. (PAT) Minister Bonnet przyjął w środę po południu sen. Leona Berarda, który w najbliższym czasie uda się z misją oficjalną do Burgos.

Obrady sejmowej Komisji inwestycyjnej.

(Dalszy ciąg ze strony 1-szej).

lektryfikację, gazyfikację i inwestycje morskie.

Inwestycje rolnicze obejmują w planie inwestycyjnym sumę 105 miln. złotych.

Inwestycje pocztowo-telekomunikacyjne przewidziane są w planie trzyletnim w kwocie 35 miln. zł.

Ostatnia grupa inwestycyjna — to budownictwo państwowe. W tej sprawie referent nie otrzymał żadnych materiałów.

Poza planem inwestycyjnym znajdują się następujące kapitalne działy inwestycyjne dokonywane w całości lub częściowo z funduszów państwowych: budownictwo mieszkaniowe, działalność Funduszu Pracy oraz inwestycje różnych przedsiębiorstw państwowych.

W zakończeniu swego przemówienia referent wnosi o przyjęcie ustawy ze zmianą art. 9, polegającą na tym, że resztki wpływów z pożyczki francuskiej po 31 marca 1939 r., nie uszczuplą dotacji 200.000.000 zł. przeznaczonej na Fundusz Obrony Narodowej.

Następnie głos zabrał p. minister Skarbu, Kwiatkowski.

Mowa wiceprem. Kwiatkowskiego.

Zagadnienie, które mamy dzisiaj rozpatrzyć, jest jednym z najbardziej zawiłych i skomplikowanych. W zależności od zajętego punktu widzenia.

KRZYŻUJĄ SIĘ TU WSZYSTKIE ŚWIATOPOGLĄDY I WSZYSTKIE POTRZEBY.

Polityka planowych inwestycyj państwowych wiąże się jak najściślej z całokształtem politycznego i gospodarczego rozwoju Państwa. Nie mogą tu istnieć w harmonii obok siebie polityki sprzeczne. Tak np.,

jeśli tempo inwestycji ma systematycznie i szybko wzrastać, to równolegle musi wzrastać dochód społeczny,

a w konsekwencji i budżet zwyczajny. Jest obowiązkiem min. Skarbu stwierdzić, że

istnieje określona granica naszych możliwości finansowych,

po której przekroczeniu szybko możemy się znaleźć w fazie kryzysu i ponownej martwoty w zakresie długofalowego programu przebudowy naszej struktury gospodarczej.

W ciągu kilku lat psychikę naszą przebudowaliśmy z defensywnej na ofensywną. Idzie tylko o to, by duch ofensywny nie przesłonił nam rzeczywistości. A rzeczywistość zezwala nam na realizację dość poważnych wysiłków.

Ani w okresie zaborczym, ani w okresie „prosperity" gospodarczej, ani oczywiście w okresie kryzysu, nie powstały nawet w przybliżeniu w tak krótkim okresie czasu tak wielkie dzieła w zakresie inwestycyj państwowych, jak obecnie.

Sytuację tę ilustrują bardzo dobrze cyfry: w roku 1934/35 inwestycyj publicznych, budżetowych i pozabudżetowych wykonano na 475 milionów, a w dwóch następnych latach 560 milionów i 612 milionów, przy czym udział Skarbu Państwa wynosił przeszło 70 procent. W następnym trzechleciu mamy w roku 1937/38 — 994 miliony, w 1938/39 — 1063 milionów, a w roku 1939/40, t. j. w pierwszym roku 3-letniego planu, 1.251 milionów. Tak więc w trzechleciu 1934/35—1936/37 suma przeznaczona na inwestycje publiczne wynosiła 1.648 milionów, a w następnym wyniesie 3.309 milionów.

Charakterystycznym i pozytywnym zjawiskiem przy tym jest to, że ten silny rozwój prac inwestycyjnych, opartych o dochody pozabudżetowe, doko nywał się przy równoczesnym

uzdrowienie rynku pieniężnego.

Realizacja naszych wydatków inwestycyjnych w perspektywie dłuższych okresów uzależniona jest od kształtowania się sytuacji na rynku pieniężnym.

Kapitalizacja pieniężna pochodzi normalnie z dwóch głównych źródeł: z oszczędności konsumpcyjnej i z zysków producenta, względnie jednostki gospodarczej. To drugie źródło w okresie kryzysu wyschło prawie zupełnie, lecz od 3 lat jest ono odtwarzane.

Co się tyczy rozwoju kapitalizacji pieniężnej, to rok 1937 był wyjątkowym na przestrzeni 20 lat niepodległości, bowiem przyrost wkładów wynosił ok. 600 milionów złotych. Toteż rok 1937 reprezentował nadzwyczajną płynność na rynku pieniężnym. Sytuacja w r. 1938 ułożyła się pod wpływem znanych wydarzeń politycznych, całkowicie odmiennie. Run wrześniowy objął prawie wszystkie instytucje bankowe, pozbawiając je w ciągu dwóch tygodni ok. 400 milionów zł. wkładów. Wkłady wzrosły w ciągu całego roku ub. o niecałe 150 milionów.

Jeżeli chodzi o generalne ujęcie zagadnienia, to

rok 1938 jest rokiem pewnego wzmocnienia bankowości prywatnej i komunalnej.

Ten skutek był zamierzony, gdyż właśnie szło o to, by procesy gospodarcze - inwestycyjne nie miały jednostronnego charakteru, to jest charakteru robót publicznych i rozwoju produkcji dóbr inwestycyjnych.

Jednym z wyrazów tej polityki obok na przykład wzrostu rentowności w produkcji i handlu było owukrotne w roku 1938 obniżenie stopy procentowej od wkładów, na skutek czego banki pracowały tańszym kredytem, a zróżniczkowanie stopy przesunęło część wkładów do banków prywatnych, co pozwoliło na zwiększenie akcji kredytowej tych banków. Zapotrzebowanie kredytowe na cele gospodarcze wzrasta. Skutkiem tego

wypłynęła konieczność rewizji statutu Banku Polskiego i dostosowania go do potrzeb ogólnych.

Również rok 1938 wykazał bardzo charakterystyczne i bardzo ważne z punktu widzenia gospodarczego zjawisko, mianowicie

obrót czekowy osiągnął rekordową cyfrę 38 miliardów złotych,

wyższą o 5 miliardów, niż w roku 1937, przyczym 76 procent całego obrotu czekowego przypada na obroty bezgotówkowe.

Z perspektywy dnia dzisiejszego

rok 1939 przedstawia większe trudności mobilizacyjne finansowe, niż rok 1938,

który operował kapitałem z roku 1937. Tym niemniej struktura gospodarcza początku roku 1939 jest zdrowsza, aniżeli była na początku roku 1938.

Rok 1939/40 będzie zapoczątkowaniem nowego planu trzechletniego. Słusznie powiedział pan sprawozdawca, iż plan tej jakby opiera się o pełnomocnictwa finansowe dla rządu, w pewnej mierze ograniczające coroczne uprawnienia parlamentu. Jednakże proszę zwrócić uwagę, że na całym świecie, wszędzie, gdzie przystąpiono do wielkich prac publicznych, wszędzie ten proces odbywa się — obecnie — bardzo szybko. Państwa o bardzo wykształconym systemie parlamentarnym przechodzą do systemów długofalowego planowania inwestycji.

Może wywołać proces znacznego potanienia inwestycyj i obniżenia niektórych kosztów własnych, dlatego, że na podstawie planu trzyletniego sam przemysł jest w stanie lepiej przekalkulować i przygotować swe plany aniżeli na podstawie planów doraźnych.

Oczywiście kładziemy w tym okresie wielki nacisk na zagadnienia zbrojeniowe, na zagadnienia obronne i do tych zagadnień obronnych dostosowany jest cały plan cywilny, tak że cały szereg zagadnień wiąże się w jedną całość.

Pełny plan inwestycyjny na rok 1939/40

przedstawia się według obecnych przewidywań następująco: inwestycje budżetowe 216 milionów, remont i konserwacja 42 miliony, obsługa zobowiązań inwestycyjnych w budżecie 156 milionów, Fundusz Pracy bez dotacji dla T. O. R. 70 milionów, akcja budowlana 43 miliony, inwestycje z ustawy (1 3 część planu trzyletniego) 666 milionów, kredyty towarowe i zagraniczne 36 milionów. Do tych sum dodać można wydatki inwestycyjne samorządu terytorialnego 115 milionów złotych, województwa śląskiego 31 milionów złotych, kolej Śląsk—Gdynia 21 milionów złotych, inwestycje przedsiębiorstw i banków 55 milionów złotych. Razem więc 1.451 milionów. Jeśli od tego odliczymy 200 milionów złotych na obsługę długów inwestycyjnych i na remonty, pozostanie około 1.250 milionów netto na inwestycje publiczne w 1939 r.

Jakie jest

pokrycie finansowe

dla dwóch miliardów złotych preliminowanych na okres trzyletni w omawianej ustawie.

Obliczamy, iż nadwyżki kapitałowe we wszystkich zakładach ubezpieczeń dostarczą w ciągu trzech lat 500 milionów złotych, rynek pieniężny zorganizowany 400 milionów, kredyty zagraniczne towarowe i gotówkowe 150 milionów złotych, kredyty towarowe wewnętrzne 75 milionów, rynek emisyjny wewnętrzny i kredyty krótkoterminowe w ciągu trzech lat 900 milionów. Razem

oceniamy maksymalną granicę na trzy lata w kwocie 2.025 milionów.

Poza tym pozostaje cały szereg potrzeb, które musi również pokryć rynek wewnętrzny.

Z kolei należałoby odpowiedzieć na pytanie: czy więc jest to naprawdę maksimum naszych możliwości?

Gdybyśmy mieli do wykonania jakieś jednolite wielkie dzieło, obronne czy gospodarcze, na przykład chcielibyśmy wybudować 5 tysięcy samolotów wojskowych, albo 5 tysięcy kilometrów kolei żelaznej, lub kanał wodny Bałtyk—Morze Czarne, po czym główne zadanie byłoby zakończone, to musielibyśmy ponieść nadzwyczajny wysiłek finansowy — wszystko jedno, czy byłaby to suma: 2 miliardy czy miliardy. Sądzę, że

jesteśmy dziś w takiej sytuacji, że moglibyśmy ten nadzwyczajny wysiłek ponieść, ale spowodowałby on bardzo ujemne skutki na rynku pieniężnym

i trzeba by znów przejść pewien okres kryzysu, by móc wysanować osłabiony rynek kredytowy.

Tymczasem nasz cel jest całkowicie inny. Celem, do którego dążymy, jest ZMIANA STRUKTURY GOSPODARCZEJ.

Mamy zmienić oblicze miasta i wsi, cyfry dochodu społecznego i majątku narodowego. Jest to więc zadanie długofalowe, które z roku na rok wymaga coraz większych środków i bardzo systematycznego działania w ciągu dłu gich lat.

Można finansować inwestycje z 4-ch źródeł: z nadwyżek budżetowych, z drenażu wewnętrznego rynku pieniężnego, można to czynić z dopływów kredytów zagranicznych wreszcie z emisji znaków pieniężnych lub ich surogatów w ilości przekraczających potrzeby aktualnych obrotów gospodarczych.

Czy pierwsze źródło może być traktowane realnie?

Coraz częściej rozlega się w Polsce głos, że największą i najważniejszą inwestycją, którą powinniśmy zrobić, jest inwestycja zmniejszenia nacisku śruby podatkowej. Tymczasem wszystkie państwa współczesne — nie chcę tu mówić o państwach totalistycznych, które poszły fantastycznie silnie w kierunku nacisku podakowego — państwa demokratyczne, gdzie na czoło haseł wysuwa się hasło człowieka, gdzie po prostu z ust parlamentu i rządu nie schodzi troska o człowieka — na przestrzeni ostatniego roku bardzo znacznie zwiększyły nacisk po datkowy.

Czy Polska może pójść tą samą drogą i już obecnie wydatnie zwiększyć dopływ środków skarbowych z podatków?

Trzeba odpowiedzieć, że

na tej drodze nie można dziś i w najbliższych latach oczekiwać wielkich sukcesów.

Tak jak plan inwestycyjny musi być dostosowany do dochodu społecznego, tak i tylko równolegle ze wzrostem dochodu społecznego można mieć wzrastający budżet.

Świadomie dopuściłem w ostatnich czasach do niewyzyskiwania zwiększających się możliwości podatkowych w Polsce,

bo byłem przekonany, że akumulator dochodu społecznego był niesłychanie wyczerpany i należało mu stworzyć pewien zapas energii.

Przechodzę do drugiego pytania: Czy można się posługiwać się silniej drenażem rynku pieniężnego? Należy tu mieć na uwadze, że

rozwój zadłużenia Skarbu Państwa wzrasta dość szybko.

W r. 1939 zadłużenie długoterminowe wzrośnie w sposób bardzo silny, ale będzie to tylko pozorny wzrost ogólnego zadłużenia, gdyż Skarb przeprowadził konsolidację swego krótkoterminowego zadłużenia w rozmaitych bankach, co spowoduje reperkusję powstania zadłużenia długoterminowego w wysokości 515 milionów zł.

Jeżeli chodzi o tempo zadłużania Państwa, można ustalić kilka zasad, które sygnalizują niebezpieczeństwa, jakie mogą wynikać z drenażu rynku pieniężnego. Zasady te są następujące:

1) Gdy zjawi się niemożność dalszego elastycznego przystosowania podaży dóbr do nowopowstałej wskutek wydatków państwowych siły kupna.

2) Gdy osiągnięty zostanie optymalny punkt podatkowych wpływów skarbowych.

3) Gdy wyczerpują się rezerwy i zdolność zadłużania się.

4) Gdy wydatki inwestycyjne Państwa zagrażają równowadze bilansu płatniczego.

Te cztery wskaźniki wyznaczają granice zadłużenia i nimi też posługiwałem się w opracowaniu trzyletniego planu kredytowego.

Czy można się posługiwać pożyczkami zagranicznymi? Nigdy bym nie doradzał posługiwania się metodą, jakiej użył Sejm w 1919 roku, kiedy dał upoważnienie ministrowi Skarbu do zaciągnięcia pożyczki zagranicznej do wysokości 5 miliardów franków na warunkach możliwie dla Skarbu najkorzystniejszych. To upoważnienie zostało na papierze. Również nie możemy pójść na pożyczki na wzór dillonowskiej, która zaciągnięta została w r. 1925 w wysokości nom. 35 milionów dolarów na 35 lat przy 8 proc.

Wreszcie zagadnienie emisji. Wedle mego głębokiego zdania

emisja musi iść równolegle do wzrostu obrotów gospodarczych.

Reprezentant narodu, którego gospodarstwo do niedawna miało taką nadzwyczajną płynność finansową, Schacht, powiedział w referacie 29 listopada ub. r.

(Dalszy ciąg na stronie 4-tej.)

Projekt ustawy o wojennym krzyżu ochotniczym.

Warszawa, 16. 2. (PAT) Wniesiony wczoraj do laski marszałkowskiej przez pos. Stefana Klimkiewicza

projekt ustawy o wojennym krzyżu i medalu ochotniczym przewiduje

w art. 1, że wspomniany krzyż i medal ustanawia się dla

odznaczenia osób, które brały udział w wojnie o ugruntowanie niepodległości Ojczyzny i rozszerzenie jej granic w czasie od 12 listopada 1918 r. do 16 października 1920 r.,

a które wstąpiły ochotniczo w tychże latach do wojska polskiego i mogą udowodnić swoją służbę ochotniczą dokumentami.

Wojenny krzyż ochotniczy i wojenny medal ochotniczy mają charakter odznaczenia wojskowego.

Osoby odznaczone wojennym krzyżem lum medalem ochotniczym są zrównane w uprawnieniach z uczestnikami walk o niepodległość.

(Dokończenie ze str. 3-ciej).

„Z ZADRUKOWANEGO PAPIERU NIE MOŻNA ARMAT ODLEWAĆ, ANI CHLEBA WYPIEKAĆ".

Pogląd ten całkowicie podzielam.

Gdyby panowie zapytali mnie, co w Polsce jest tą przyczyną, że nie możemy maszerować tak szybko, jak chcemy, to odpowiedziałbym:

SŁABE INSTYTUCJE PIENIĘŻNE.

Bo gdy zestawimy sobie kilkanaście naszych najpotężniejszych banków prywatnych, to widzimy, że na jeden bank kapitał własny wynosi 7 milionów, podczas gdy w Finlandii 46 milionów, nie mówiąc już o Stanach Zjednoczonych.

Kończę mój referat w przekonaniu, że plan ten jednym będzie się wydawał małym, dla innych zaś będzie zbyt duży, dynamiczny. Ja sam

chciałbym, by nasi następcy mieli coraz większe plany.

Co roku przychodzę z coraz większym planem i nawet szczycę się tym, że wykonywuję plan w rozmiarach większych, niż zapowiadam.

Wypełniając funkcje Ministra Skarbu, mającego za zadanie również obronę stałości pieniądza, uszanowania autonomii banku emisyjnego, mającego obowiązek ochrony rynku pieniężnego i kredytu

MOGĘ ZROZUMIEĆ BUNT PRZECIWKO RZECZYWISTOŚCI GOSPODARCZEJ POLSKIEJ.

I gdybym ustąpił ze swego posterunku, to siadłbym razem z panami i może również żądałbym sum większych.

Musimy ponosić pewne obowiązki, które dziś już kładą się ciężarem na wielu ludzi. Czynimy to, aby nie nastała chwila, gdy wprawdzie będzie można przyjść z pieniędzmi, lecz gdy już będzie zapóźno. Osobiście jednak nie chcę wyciskać maksimum tego, co byłoby możliwe, lecz pragnę ,aby również mogli czerpać długo jeszcze i moi następcy.

GEN. CZUMA KOMENDANTEM STRAŻY GRANICZNEJ

Warszawa, 16. 2. (PAT) Pan Prezydent Rzeczypospolitej mianował gen. bryg. Waleriana Czumę komendantem Straży Granicznej.

Dawne wynalazki w życiu współczesnym.

Przyzwyczajeni do korzystania z wygód i udogodnień życia współczesnego, nie zastanawiamy się nad tym, ile wieków i narodów złożyło się na wynalazki, z których korzystamy.

Budzimy się w łóżku (którego prawzór pochodzi ze starożytnej Persji, ulepszony przez Greków i Rzymian), zasłanym prześcieradłami (których zaczęto używać w 13 wieku), ubrani w piżamy (wywodzące się ze strojów wschodnio-indyjskich). Spoglądamy na zegarek, wynalazek początku XVI wieku (w połowie w. XV. wynaleziono zegary ze wskazówkami, a w roku 1500 zegary sprężynowe).

Wyszedłszy z łóżka, udajemy się do łazienki, w której wanna używana już w czasach rzymskich jest z porcelany pochodzącej z dawnych Chin, a szkło jest wynalazkiem Fenicjan.

Goląc się, naśladujemy kapłanów starożytnego Egiptu, używając przy tym mydła (wynalazku Gallów), a wiążąc krawat stosujemy się do zwyczaju Chorwatów z 17 wieku, owijających szyje szalami.

Przy śniadaniu pijemy kawę z ziarn rośliny abisyńskiej, wprowadzonej w użycie do Europy przez Turków.

Włożywszy kapelusz filcowy (filc wynaleziony przez koczownicze plemiona azjatyckie) wychodziły z domu, by iść kupić los loterii klasowej tj. staroholenderskiej (numerowa jest wynalazkiem genueńskim).

Oczywiście wszystkie te wynalazki uległy z biegiem czasu udoskonaleniu. Polska Loteria Klasowa jest o wiele doskonalsza od wzoru staroholenderskiego; przy tym wprowadza w swym planie coraz to dalsze ulepszenia.

Obecnie, wobec tego, że życzeniem graczy jest większa ilość wygranych średnich, w planie 44 Loterii wprowadzono zmiany w tym właśnie sensie, jak np. podnosząc ilość wygranych 500 i 1000 złotowych, zwiększając ogólną ilość wygranych z 80.000 (na sumę 25,200.000) do 82.500 (na sumę 25.987.800 zł.), ustalając tzw. dzienne wygrane na 10 i 20 tys. (dotychczas 5 i 20 tys.), ponadto w IV. kl. będzie sześć wygranych po 75 tys. zamiast trzech, a zamiast wygranych dodatkowych wprowadzono 400 wygranych normalnych po 2.500 złotych itd.

Nowy ten plan zwiększy jeszcze szansę wygrania, dlatego należy jak najśpieszniej nabyć los do pierwszej klasy czterdziestej czwartej Loterii Klasowej, której ciągnienie rozpoczyna się 23 lutego.

Ogłoszenia urzędowe.

LICYTACJE.

III. Km. 1822/38. Obwieszczenie o licytacji ruchomości. Komornik Sądu grodzkiego w Stanisławowie rewiru III. Marceli Szamocki, mający kancelarię w Stanisławowie, ul. Pierackiego Nr. 53 na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 20 lutego 1939 o godz. 11-ej w Stanisławowie, ul. Siemiradzkiego Nr. 32 odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, składających się z 30.000 kg. koksu, 20.000 kg. smoły węglowej, jednej kasy ogniotrwałej i jednej maszyny do pisania Underwood, oszacowanych na łączną sumę zł. 4.450. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru III.

Stanisławów, 4 lutego 1939. 594K

II. Km. 1751/37. Obwieszczenie o II. licytacji nieruchomości. Komornik Sądu grodzkiego w Kałuszu rewiru II. Stanisław Nowak, mający kancelarię w Kałuszu, ul. Słowackiego Nr. 31 na podstawie art. 676 i 679 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 28 marca 1939 o godz. 9-ej w Sądzie grodzkim w Kałuszu odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Mikołaja Hoszowskiego nieruchomości, a to majętności Dołżka obj. whl. 170 ks. gr. dla większej posiadłości przy Sądzie okręgowym w Stanisławowie prowadzonej, obejmującej parcele budowlane i gruntowe o łącznej powierzchni 69 ha. 61 a. 41 m kw. wraz z przynależnościami, a to budynkami mieszkalnymi i gospodarczymi, inwentarzem żywym i martwym. Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 86.777, zaś przynależności na sumę 10.195 zł. razem na 96.972 złotych. Cena wywołania wynosi złotych 64.648. Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości złotych 9.697 groszy 20. Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych, bądź książeczkach wkładkowych instytucyj w których wolno umieszczać fundusze małoletnich i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 części ceny giełdowej. Przy licytacji zachowane będą ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne. Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia prawa własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te nie złożą przed rozpoczęciem przetargu dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu nakazujące zawieszenie egzekucji. W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godz. 8-ej do 18, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie grodzkim w Kałuszu, ul. Mickiewicza Nr. 11 salą Nr. 36.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru II.

Kałusz, 12 lutego 1939. 596K

I. Km. 72/39. Obwieszczenie o licytacji ruchomości. Komornik Sądu grodzkiego Rewiru I. w Przemyślu Józef Ziemiański, mający kancelarię w Przemyślu, ul. Władycze 11, na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 22 lutego 1939 r. o godz. 8-mej w Przemyślu przy ul. Rynek Nr. 24 odbędzie się I. licytacja ruchomości, należących do Kazimierza Modrzewskiego, składających się z 44 mundurków studenckich granatowych różnej wielkości, 19 ubrań męskich i dziecinnych szewiotowych, 10 mundurków gimnazjalnych, 15 płaszczy studenckich granatowych, 37 ubrań męskich wełnianych różnego koloru, 10 zarzutek jesiennych męskich angielskich, 21 płaszczy męskich wełnianych, 1 ubrania jasnego marynarkowego, 1 ubrania brązowego marynarkowego, 1 zarzutki jesiennej, 13 bonżurek wełnianych, 5 płaszczy granatowych dziecinnych, 2 ubranek dziecinnych granat, 4 płaszczy chłopięcych z kołnierzami futrzan., 110 kapeluszy filcowych, czapek cyklistówek, czapek studenckich, 4 cylindrów, beretów studenckich, 9 wiatrówek płóciennych, 2 białych bluz płóciennych, 2 kombinezonów, 2 bluz cajgowych, 3 ubranek cajgowych dziecinnych, 5 spodenek harcerskich, fartucha szewskiego, 6 mundurków POW., 1 bluzy POW., mundurka harcerskiego, spodni popielatych, spodni roboczych struksowych, 3 golfów granat. sukien. golfów kolorowych, spodenek z dyftyny, spodenek granatowych, 2 płaszczyków chłopięcych, 13 pasów oficerskich, koszul męskich zefirowych, popelinowych, druki, sportowych flanelowe, sportowych popelinowych, chłopięcych, nocnych białych i kolorowych, 6 pyżam flanelowych, 11 pyżam popelinowych, 20 spodenek gimnastycznych, czapek letnich, kompletu narciarskiego wełnianego, sweteru narciarskiego białego w pasy, kalesonów zimowych, dla chłopców, dziecinnych, 29 kaftanów trykotowych, koszul trykotowych, kalesonów trykotowych męskich, majtek damskich trykotowych, spodenek treningowych, koszulek treningowych, 8 czapek i beretów zimowych, 7 szelek do spodni, podwiązek męskich, mankietów białych, 15 narękawków, koszulek trykotowych, 1 opaski brzusznej, getry, kapielówki, kołnierzy męskich, krawatek saloników, motylków, regaty, długich, długich jedwabnych, obojczyków dla księży, spinek, chusteczek batystowych, skarpetek męskich, pończoch męskich sport., szali męskich barchanowych, szali męskich wełnianych, jedwabnych, damskich, 52 broszek i klamer, 6 rajtuzów wełnianych, 5 damskich reform zimowych, koszulek damskich i dziecięcych, 26 majteczek dla dzieci, 13 kąpielówek dziecinnych, 23 czapek kąpielowych, gumowych, 13 podpinek damskich, 8 par pończoch sportowych męskich, 15 biustonoszy damskich, kombinacji dziecinnych, chusteczek roboczych, koszulek gimnastycznych, żabotów wojskowych, kompletów damskich trykot., reform damskich trykot., 18 kapeluszy twardych, czapek chłopięcych, rękawiczek letnich, skarpetek letnich dziecięcych i sport., 13 parasoli męskich, 29 beretów kolorowych, swetrów męskich, damskich i dziecinnych, rękawiczek damskich i męskich, rękawiczek skórkowych, torebek damskich skórkowych, furażerek i amerykanek, stroji kąpielowych damskich i męskich, 35 plywek, 27 kołnierzyków damskich, 1 staniczków trykotowych damskich, kompletów damskich jedwabnych, reform dla niemowląt, staniczków trykotowych, koszul damskich trykotowych, pończoch czarnych, rękawiczek wełnianych, pończoch dziecinnych patentki, pończoch damskich fildekos, jedwabnych, dziecięcych, podwiązek damskich, kombinacji trykot. dla dzieci, 16 parasolek damskich, koszul damskich nocnych trykot. reform wełnianych damskich, trykot., 24 lasek męskich, 14 płaszczy kąpielowych froty, 2 prześcieradeł froter, 2 ręczników froter, 7 portmonetek skórzanych, 6 kapeluszy męskich, 1 koszuli narciarskiej, 4 pulowerów, szelek męskich, podwiązek, narękawków, kołnierzyków białych męskich, 2 ubrań męskich marynarkowych, burki, płaszczyków dziecięcych, bonżurki, rygały z miękkiego drzewa, pieca żelaznego na troty, 2 stołów z miękkiego drzewa, 5 lamp wiszących białych, 3 reflektorów, 1 pakowni, 1 stojaku do lasek, 1 manekinu męskiego z głową, 1 manekinu chłopięcego, 2 biustów męskich, 2 luster zwykłych, 1 drabinki, 1 nogi na pończochy, spodni struksowych, 1 ubranka dziecinnego struks., 1 wiatrówki, 1 kompletu narciarskiego, 3 pulowerów, kaftanu, koszuli i koszuli dziecięcych, 4 pasów jedwabnych, 6 biustonoszy, 3 szali męskich, oszacowanych na łączną sumę zł. 12.681.30. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru I.

Przemyśl, 13 lutego 1939. 597K

III. Km. 977/38. Obwieszczenie o licytacji ruchomości. Komornik Sądu grodzkiego w Przemyślu rewiru III. Czesław Wachal, mający kancelarię w Przemyślu, ul. H. Kołłątaja Nr. 2 na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 23 lutego 1939 o godz. 9-tej w Przemyślu, ul. Mogilnickiego 36 odbędzie się licytacja ruchomości, składających się z wozu ciężkiego, wózka lekkiego, aparatu radiowego 4-lampowego nie na sieć z głośnikiem, oszacowanych na łączną sumę zł. 550. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. Lwowskie Towarzystwo Akcyjnych Browarów c/a Franciszek Czyżewicz.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru III.

Przemyśl, 14 lutego 1939. 598K

III. Km. 277/35, III. Km. 1002/37, III. Km. 795/38, III. Km. 214/39. Strona zobowiązana Baruch Weissman i Liba Weissman właśc. real. w Drohobyczu, ul. Słowackiego L. 8. Edykt licytacyjny oraz wezwanie do zgłoszenia wierzytelności. Na wniosek Maurycego Haka, wdowy Gusty Hak we Lwowie i Zakładu Ubezpieczeń od wypadków we Lwowie strony egzekwującej odbędzie się dnia 24 kwietnia 1939 o godz. 11-ej w gmachu sądowym w biurze Nr. 42 na zasadzie przez Sąd zatwierdzonych warunków licytacja następujących realności: Ks. gr. Drohobycz Wójtowska Góra. Whl. 605. Oznaczenie realności: W skład tej realności wchodzi pgrt. 8274/3, 8276/2 i pbud. 2783 o łącznej powierzchni 938 m kw. położonych przy ul. Słowackiego 8. Na tej realności stoi dom mieszkalny, przybudówka przy budynku przemysłowym. Wartość szacunkowa wraz z przynależ. 10.166 zł. 85 gr. Najniższa oferta 5.083 zł. 42 gr. Ks. gr. Drohobycz Wójtowska Góra. Whl. 1052. W skład tej realności wchodzi pgrt. 174/3 o powierzchni 225 m kw. Na tej realności stoi budynek przemysłowy z maszyną do wyrobu wody sodowej, stajnia i komórki. Wart. szac. 3.119 zł. 95 gr. Najniższa oferta 1.559 zł. 98 gr. Do realności whl. 605 ks. gr. Drohobycz Wójtowska Góra należą następujące przynależności: studnia, budka, 18.25 mb. parkanu żelaznego, 17 mb. siatki drucianej, 7 mb. parkanu sztachetowego, 1 grusza oszacowane na kwotę 420 zł., do realn. obj. whl. 1052 ks. Drohobycz Wójtowska Góra przynależy maszyna do wyrobu wody sodowej, śmieciarka z murem, stajnia, ustęp, 13.5 mb. parkanu z desek, 3 mb. parkanu sztachetowego, oszacowane na 447 zł. Poniżej najniższej oferty sprzedaż nie nastąpi. Sąd grodzki w Drohobyczu jako sąd hipoteczny zanotuje wyznaczenie terminu licytacyjnego.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru III.

Drohobycz, 10 lutego 1939. 563K

UZNANIE ZA ZMARŁEGO.

T. 203/38. Grzegorz Kosiewicz, urodzony 1890 Chorobrów pow. Sokal, żołnierz austriacki, zaginął. Celem uznania go za zmarłego, a związku małżeńskiego za rozwiązany ogłasza się wezwanie udzielenia Sądowi lub kuratorowi Drowi Robertowi Milwiwowi Lwów wiadomości o losach zaginionego w ciągu 1 roku.

Sąd Okręgowy.

Lwów, 4 grudnia 1938. 573

T. 195/38. Wasyl Ohorilko, urodzony 1898 Wulka Mazowiecka, żołnierz austriacki zaginął. Sąd ogłasza wezwanie udzielenia wiadomości o losach zaginionego w ciągu 1 roku.

Sąd Okręgowy.

Lwów, 17 listopada 1938. 572

T. 224/38. Franciszek Mastalerz, urodzony 1896 Tarnopol, wyjechał 1915 do Rosji i zaginął. Sąd ogłasza wezwanie udzielenia wiadomości o losach zaginionego w ciągu 1 roku.

Sąd Okręgowy.

Lwów, 6 grudnia 1938. 571

T. 306/37. 1) Adam Majbuk urodzony 7 lipca 1889, 2) Emilian Majbuk urodzony 29 marca 1892 obaj w Wulce Mazowieckiej, ad 1) wyjechał 1906 do Stanów Zjednoczonych A. P., ad 2) jako żołnierz 17 pp. armii austriackiej 1914 lub 1915 roku dostał się do niewoli rosyjskiej, gdzie przebywał w miejscowości Bernaut w gubernii Tomsk, poczym obaj zaginęli. Ogłasza się powszechne wezwanie o udzielenie Sądowi wiadomości o losach zaginionych. Zaginieni zaś, jeśli żyją winni ad 1) w ciągu roku, zaś ad 2) w ciągu 6 miesięcy od dnia ogłoszenia tego zarządzenia w Gazecie urzędowej donieść Sądowi o swem życiu.

Sąd Okręgowy.

Lwów, 25 lutego 1938. 570

T. 50/38. Edykt. Mikołaj Janków, syn Stefana i Anastazji Melnyk, urodzony 25 lutego 1876 w Strutynie wyżnym, został pobrany w r. 1915 do b. armii austriackiej w czasie walki z Rosjanami został wzięty do niewoli i umarł na Ukrainie. Wieści o nim należy udzielić Sądowi, który po upływie 6 miesięcy wyda ostateczne orzeczenie.

Sąd Okręgowy Wydział I.

Stryj, dnia 9 stycznia 1939. 582

T. 55/38. Andrzej Mazur, syn Józefa i Marianny Prewendowskiej, urodzony 9 lipca 1883 w Gorzejowej powiat Dębica wyemigrował przed wojną światową do Ameryki i od tego czasu znaku życia o sobie nie daje. Wiadomości o nim udzielić należy w ciągu 1 roku Sądowi.

Sąd Okręgowy.

Tarnów, 7 stycznia 1939. 581

T 128/38. Pariania (Paraskewia) Hocij, urodzona 1903 Kamionka Lasowa wydaliła się 1922 roku i zaginęła. Sąd ogłasza wezwanie udzielenia wiadomości o losach zaginionego w ciągu 1 roku.

Sąd Okręgowy.

Lwów, 9 grudnia 1938. 578

T. 124/38. Tomasz Chomiak urodzony 1889 Łany powiat Bóbrka, żołnierz austriacki zaginął. Sąd ogłasza wezwanie udzielenia wiadomości o losach zaginionego w ciągu 6 miesięcy.

Sąd Okręgowy.

Lwów, 8 grudnia 1938. 577

T. 186/38. Paweł Kolida, urodzony 1885 Opulsko, żołnierz austriacki zaginął. Sąd ogłasza wezwanie udzielenia wiadomości o losach zaginionego w ciągu 1 roku.

Sąd Okręgowy.

Lwów, 12 grudnia 1938. 576

T. 178/38. Aleksander Kwasnyczka, urodzony 1885 Czyżyków, żołnierz austriacki zaginął. Sąd ogłasza wezwanie udzielenia wiadomości o losach zaginionego w ciągu 1 roku.

Sąd Okręgowy.

Lwów, 11 grudnia 1938. 575

OGŁOSZENIA PRYWATNE.

OGŁOSZENIE.

Urząd Wojewódzki Lwowski:

Argasiński Ludwik urodzony 1918 roku syn Karoliny uczeń gimnazjalny w Lubaczowie, Czesław Michał 2 im. Bereza ur. 1911 roku syn Doroteusza i Marii urzędnik skarbowy we Lwowie, Józef Friedler ur. 1902 roku syn Chany Sary 2 im. współwłaściciel młyna w Sokołowie, Abraham Samuel Frieder ur. 1888 roku syn Tauby kupiec w Jarosławiu, Osias Nauer ur. 1881 roku syn Chany Ryfki 2 im. bez zajęcia w Lesku, Chaim Tuch ur. 1865 roku syn Racheli kelner we Lwowie, Maurycy Tuch ur. 1898 roku syn Chaima i Toni adwokat we Lwowie, Adolf Tuch ur. 1909 r. syn Chaima i Racheli Gitli 2 im. robotnik we Lwowie, Maks Eliasz 2 im. Tuch ur. 1912 roku syn Chaima i Racheli Gitli 2 im. ekspedient we Lwowie, Jan Kornaga ur. 1898 roku syn Franciszka i Agnieszki nauczyciel we Lwowie, Izak Eliasz 2 im. Parnes ur. 1905 roku syn Wolfa i Elki lekarz w Przemyślu, wnieśli prośby o zezwolenie na zmianę nazwiska rodowego: Argasiński na Bartak, Bereza na Skoraczyński, Darnowski, Brotowski lub Bieniowski, Fiedler na Silberman, Frieder na Gaschge, Nauer na Schaff, Tuch na Griffel, Kornaga na Demski-Kornaga, Parnes na Schmiedel.

Urząd Wojewódzki we Lwowie podaje powyższe prośby do powszechnej wiadomości z nadmienieniem, że w myśl art. 4 ustawy z dnia 24/X. 1919 r. Dz. U. Rz. P. Nr. 88 poz. 478 wolno z ważnych powodów zgłosić przeciw ich uwzględnieniu sprzeciw do Urzędu Wojewódzkiego we Lwowie w ciągu dni 90 od dnia ogłoszenia w Monitorze Polskim, które równocześnie zarządza się.

We Lwowie, dnia 11 lutego 1939.

Za Wojewodę:

Dr. Stefan Gergowicz w. r.
Kierownik Oddziału. 591

KTOBY WIEDZIAŁ miejsce zamieszkania Stanisława Korwin-Pawłowskiego, syna Aleksandra i Michaliny z Jakubowskich, urodzonego w 1899 r., ostatnio zamieszkałego w 1932 r. w Warszawie — poinformować Konsystorz Ewangelicko - Reformowany, Wilno, Zawalna 11. 585

Wydawca: Polska Agencja Telegraficzna. **Redaktor Aleksander Wareński.** **Z drukarni „Słowa Polskiego", Lwów, Zimorowicza 15.**